

“Stichting Sport en Welzijn aangestuurd!”

Tussenrapportage

'De enige goede reden om terug te kijken is om te zien hoe ver je gekomen bent'

Ridderkerk, 07-03-2017
Versie 3.0
P. de Regt

Inhoud

Inleiding	3
1. Projectdoelstellingen 2016 (college)	3
2. Voortgangsrapportage verbeterproces in de sturingsrelatie	4
2.1 Raadsbijeenkomst 24-11-2015	4
2.2 Kaderstellende rol raad	4
2.3 Regiedocument geëvalueerd.....	5
2.4 Beëindigen subsidierelatie/inkoop per 01-01-2017	5
2.5 Transparante kostenstructuur en budgetten	5
2.6 Accommodaties en producten gesplitst.....	5
2.7 Verzakelijking: gezamenlijk traject SenW/gemeente	6
2.8 Wet Markt en Overheid.....	6
2.9 Informatieplicht college.....	6
2.10 Monitoring.....	6
2.11 Accountmanagement geborgd in ambtelijke organisatie	7
3. Rekenkamerrapport.....	7
3.1 Voortgang: Amendement 2015-21	7
4. Doelstellingen 2017	8
5. Tot slot.....	8
Bijlage 1: Amendement 2015-21	9
Bijlage 2: Conclusies en aanbevelingen Rekenkamerrapport (tekst).....	11
Bijlage 3: Reactie college op conclusies en aanbevelingen Rekenkamerrapport.....	12
Bijlage 4: Overzicht raadsinformatiebrieven.....	14
Bijlage 5: Regiedocument, incl. addendum	15

Inleiding

Vanaf juli 2015 werkt het college projectmatig aan de verzakelijking van de relatie met SenW en beoogt het college de sturingsrelatie te verbeteren. Het college betreft hierbij ook de conclusies en aanbevelingen uit het rekenkamerrapport "Stichting Sport en Welzijn aangestuurd? De relatie tussen de gemeente Ridderkerk en de stichting Sport en Welzijn doorgelicht", d.d. 07-07-2015.

Het college heeft zich in de begin- en analysefase van dit project laten informeren door ervaringsdeskundigen en onafhankelijke adviezen ingewonnen bij verschillende adviesbureaus. Deze adviezen zijn van dienst geweest bij het formuleren van de te volgen processtappen. De beschikbare adviesrapporten van externe adviesbureaus zijn in 2015 naar de raad verzonden.

SenW en gemeente trekken samen op

De stappen naar een meer zakelijke relatie zijn complex. In deze gaat zorgvuldigheid boven snelheid. In het afgelopen anderhalf jaar zijn veel verbeterlagen gemaakt. We kunnen constateren dat alle partijen (raad, college, SenW, voormalige medewerkers van Karaat) in een groeiproces zitten. Natuurlijk hebben SenW en de gemeente ieder een belang. Deze belangen leiden zo nu en dan tot een discussie. Dit heeft echter niet geleid tot onoverkomelijke geschilpunten. Sterker: op 16 december 2016 werden de contracten voor de inkoop van inhoudelijke producten vanaf 2017 ondertekend. Met de ondertekening van deze contracten was de overstap van een subsidierelatie naar een inkooprelatie een feit.

Raadsinformatiebrieven

In de afgelopen periode is de raad in het traject van de verzakelijking op de majeure momenten door middel van raadsinformatiebrieven door het college geïnformeerd over de voortgang. De voorliggende rapportage sluit aan op de eerdere raadsinformatiebrieven.

Leeswijzer

Deze tussenrapportage bestaat uit drie delen:

1. In het eerste deel wordt ingegaan op de projectdoelstellingen van 2016. De doelstellingen 2016 komen voort uit het projectplan¹ dat het college op 30-06-2015 vaststelde.
2. In het tweede deel wordt de voortgang van het verbeterproces in de sturingsrelatie beschreven.
3. In het derde deel wordt de voortgang gekoppeld aan het amendement, nummer 2015-21.

1. Projectdoelstellingen 2016 (college)

In de raadsinformatiebrief van 16-03-2016, kenmerk 1072049, informeerde het college de raad over de stand van zaken van de verzakelijking. In deze brief nam het college de projectdoelstellingen op voor 2016. In deze tussenrapportage worden de resultaten van die projectdoelstellingen kort weergegeven. Geconstateerd kan worden dat de projectdoelstellingen voor 2016 vrijwel geheel zijn behaald. Voor 2017 ligt er nog een belangrijke uitdaging.

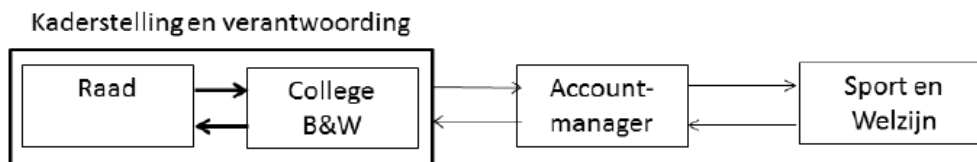
Regiedocument	
Projectdoelstelling 2016	Realisatie
Inregelen afspraken die zijn opgenomen in regiedocument	<ul style="list-style-type: none">▪ Kwartaalrapportages▪ Bestuurlijk overleg 2 keer per jaar▪ Overleg Raad van Toezicht/college▪ Vaststellen risicoprofiel▪ Overstap van subsidie naar inkoop: aan SenW kan natuurlijk nog wel <i>incidenteel</i> subsidie worden verleend.
Accommodaties	
Projectdoelstelling	Realisatie
Nieuwe huur- en exploitatieovereenkomsten (vanaf 2017)	<ul style="list-style-type: none">▪ Deze worden in het eerste kwartaal van 2017 ondertekend.
Aanbesteden coördinatie groot onderhoud in 2016 (conform wetgeving)	<ul style="list-style-type: none">▪ Dit is voorbereid en wordt aanbesteed in het eerste kwartaal 2017
Vaststellen kostenprijsdekkende huur	<ul style="list-style-type: none">▪ Kostprijsdekkende huur is in concept berekend. In 2017 vindt een

¹ Bijlage 6.2 bij Rekenkamerrapport Stichting Sport en Welzijn aangestuurd? Juli 2015 (oplegnotitie)

	optimaliseringstraject plaats om samen met SenW de <i>werkelijke</i> beheer- en exploitatiekosten gespecificeerd in beeld te brengen.
Opstellen en controleren van MJOP's (Meerjarenonderhoudsplan)	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd voor alle accommodaties van de gemeente welke door SenW worden beheerd en waarvoor geen instandhoudingsverplichting van toepassing is.
Subsidiebeleid (systematiek van kostprijsdekkende huur) vaststellen huur accommodaties (subsidie voor verenigingen die huur niet kunnen betalen)	<ul style="list-style-type: none"> Concept-beleidsregels voor de buitensport zijn gereed. Voor de andere beleidsvelden wordt dit gerealiseerd in 2017.
Producten	
Projectdoelstelling	Realisatie
Nieuwe productafspraken 2017 gereed, incl. bepalen marktconforme prijs. Contractperiode van 2 jaar met de optie tot verlenging voor vier keer één jaar en monitoren op producten. Gefaseerde inkoop producten: 1. Jongerenwerk en sportstimulering; 2. overige producten.	Het totaal aan ingekochte producten ligt in 2017 op het prijsniveau van 2016. Op basis van de nieuwe inkoopcontracten wordt vanaf 2017 verder gewerkt naar meer marktconforme prijzen. Gerealiseerd: 1. Inkoopcontracten jongerenwerk en sportstimulering in april 2016 ondertekend. 2. Inkoopcontracten (overige) in december 2016 ondertekend.

2. Voortgangsrapportage verbeterproces in de sturingsrelatie

Sinds medio 2015 heeft het college projectmatig gewerkt aan het proces van verzakelijking en het verbeteren van de sturingsrelatie. Onderstaand een overzicht van de voortgang op de verschillende onderdelen.

2.1 Raadsbijeenkomst 24-11-2015

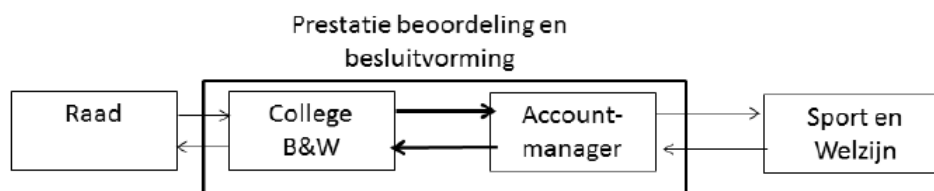
De raadsvergadering van 24-11-2015 leverde een beeld op van de opvatting van de raad over de verzakelijking en sturingsrelatie.

- Op 24-11-2015 heeft een raadsbijeenkomst plaatsgevonden waarin werd gediscussieerd over de verzakelijking en te maken keuzes.

2.2 Kaderstellende rol raad

De kadernota's die de raad vaststelde vormden de basis voor de inkoop van producten, sturing en monitoring.

- De raad stelde de kadernota's Volksgezondheid, Sport, Jeugd en Welzijn vast. De nota's zijn voor het college de basis i.c. de normstelling voor de zogenaamde uitvoeringsprogramma's. De producten en diensten van SenW maken onderdeel uit van de uitvoeringsprogramma's.
- Alle producten en diensten zijn vanaf 2017 bij SenW ingekocht. De te verwachten resultaten van de producten en diensten zijn allen geformuleerd en gekoppeld aan de ambities uit de kadernota's.
- De gemeentebegroting en bestuursrapportages zijn de instrumenten voor de raad om te kunnen sturen. Doelstelling van het college is om hier in 2017 een verbeteringslag in te maken die leidt tot meer transparantie en mogelijkheden voor de raad om beter te kunnen sturen op budgetten en maatschappelijke resultaten.

2.3 Regiedocument geëvalueerd

Regiedocument wordt in het 1^e kwartaal van 2017 geëvalueerd

Het Regiedocument is voor een periode van vier jaar ingegaan op 01-01-2016. In het eerste kwartaal van 2017 evalueren SenW en de gemeente het Regiedocument (artikel 7.3). Mede gelet op de uitvoering van het amendement is het Regiedocument voor de volledigheid bijgevoegd.

2.4 Beëindigen subsidierelatie/inkoop per 01-01-2017

De subsidierelatie is per 01-01-2017 beëindigd. Vanaf 01-01-2017 zijn de producten bij SenW ingekocht.

- De subsidierelatie is per 01-01-2017 beëindigd. De gemeente is per 2017 over gegaan op de inkoop van producten. Het college heeft vanaf 01-01-2017 inkoopcontracten afgesloten. Aan SenW kan natuurlijk nog wel *incidenteel* subsidie worden verleend.
- Subsidie wordt in de praktijk vaak gebruikt om bijvoorbeeld activiteiten te stimuleren. Denk bijvoorbeeld aan cultuuruitingen. Met de inkoop van producten beoogt het college specifieke en/of wettelijke beleidsdoelstellingen te realiseren. Het college kiest met het nieuwe beleid daarom niet meer voor de inzet het subsidie-instrument, maar voor de inkoop van producten.

2.5 Transparante kostenstructuur en budgetten

Vanaf 2017 is de kostenstructuur meer transparant en zijn de budgetten beter in beeld gebracht.

- Met de overstap van een subsidierelatie naar een inkooprelatie beoogt het college de ondoorzichtige bekostigingsrelatie te vereenvoudigen en transparant te maken. Alle producten en diensten zijn afzonderlijk ingekocht. De doelstellingen en resultaten zijn gekoppeld aan de ambities van de raad (kadernota's).
- SenW heeft eind 2016 voor alle producten en diensten offertes aangeleverd. Na toetsing bleken alle offertes te voldoen aan de eisen die door het college waren gesteld. Hiermee werden de prijzen van alle producten en diensten bekend. Met deze informatie kregen college en raad meer en beter inzicht in de integrale kostenstructuur en de budgetten.
- Door de splitsing van de kosten van de verschillende clusters aan voorzieningen, waaronder het zwembad, binnen- en buitensportaccommodaties, gymzalen en wijkaccommodaties ontstond meer transparantie en inzicht in de budgetten: de basis voor het vaststellen van de kostenberekening per accommodatie.
- De transparantie moet nog worden vertaald en terug komen in de gemeentebegroting, zoals aangegeven onder 2.2.

2.6 Accommodaties en producten gesplitst

Het beheer en exploitatie van gemeentelijke accommodaties is per accommodatie in beeld gebracht en gesplitst van de overige inhoudelijke producten. Het geheel is daarmee meer transparant.

- In het 1^e kwartaal van 2017 worden voor de accommodaties privaatrechtelijke overeenkomsten tussen SenW en de gemeente afgesloten (huur- en exploitatieovereenkomsten).
- Aan SenW wordt vanaf 2018 een kostprijsdekkende huur berekend.
- Het college stelt vanaf 2018 (op grond van de Algemene Subsidieverordening van de gemeente Ridderkerk) beleidsregels vast, zodat verenigingen/instellingen subsidie kunnen aanvragen voor het verschil tussen het oude en nieuwe (kostendekkende) huurtarief. De beleidsregels zijn voor de gemeente een instrument om te sturen op de maatschappelijke doelstellingen en – effecten.
- Uit extern onderzoek is gebleken dat de coördinatie van het groot onderhoud aanbestedingsplichtig is. De meervoudige onderhandse aanbesteding, waarbij o.a. Ridderkerkse bedrijven worden uitgenodigd, vindt in het eerste kwartaal van 2017 plaats. Na de aanbesteding blijft de gemeente verantwoordelijk voor de MeerJarenOnderhoudsPlannen (MJOP's).

2.7 Verzakelijking: gezamenlijk traject SenW/gemeente

In het genoemde rekenkamerrapport staat dat in het derde kwartaalrapportage van 2014 SenW melding gemaakt wordt van signalen van weerstand tegen de verzakelijking van de relatie tussen de gemeente en SenW.

- Zoals in de collegebrief aan de Rekenkamer, d.d. 27-08-2015, kenmerk 999466, is aangegeven herkent het college deze signalen niet. SenW en de gemeente zijn in het traject van de verzakelijking tot op de dag van vandaag nog steeds constructief met elkaar in gesprek.

2.8 Wet Markt en Overheid

Het nieuwe beleid voldoet aan de Wet Markt en Overheid

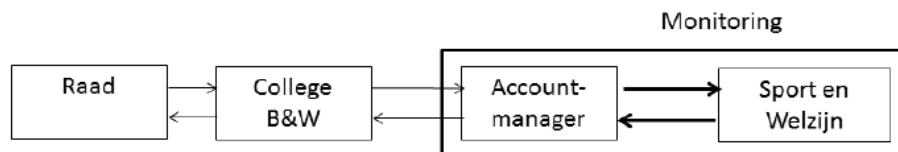
In de raadsvergadering van 10-09-2015 stelde de raad het Besluit tot vaststelling van economische activiteiten in het algemeen belang vast. Met dit besluit voldoen de volgende activiteiten aan de vereisten in de wet:

- Verhuur en exploitatie van de sportaccommodaties;
- Verhuur van maatschappelijk vastgoed.

2.9 Informatieplicht college

In het kader van de actieve en passieve informatieplicht is de raad op de hoogte gehouden van de majeure ontwikkelingen.

- In juli 2015 is gestart met het project om de relatie tussen SenW en de gemeente te verzakelijken en de sturingsrelatie te verbeteren. Vanaf de start van het project is de raad door middel van raadsinformatiebrieven op de hoogte gehouden van majeure ontwikkelingen.
- Na een toezegging aan de raad heeft het college alle kwartaalrapportages van 2016 beschikbaar gesteld aan de raad.
- Het college heeft na ontvangst de jaarstukken 2014 en 2015 direct doorgestuurd naar de raad.
- Raadvragen zijn binnen de daarvoor gestelde termijn beantwoord.

2.10 Monitoring

In 2016 is ervaring opgedaan met de monitoring van producten en diensten. In 2016 is voor wat betreft de monitoring op basis van de nieuwe productafspraken een verbeterslag gemaakt. Dit krijgt in 2017 een vervolg.

- Het format van de kwartaalrapportages is afgestemd op het monitoren van de bereikte resultaten (= taak college).
- Sinds 2016 werd gewerkt met een nieuw format voor de kwartaalrapportages. Het monitoren op doeltreffendheid en doelmatigheid van de dienstverlening is voor zowel SenW als ook voor de gemeente een dynamisch proces. In 2016 is hiermee door SenW en de gemeente ervaring opgedaan. Het format werd periodiek geëvalueerd en verbeterd om de sturing en informatievoorziening verder te optimaliseren.
- Voor alle producten en diensten zijn vooraf de te behalen resultaten en rapportage-eisen gedefinieerd. In de kwartaalrapportages werd door SenW per product gerapporteerd over de behaalde resultaten. In 2016 kreeg de raad met deze kwartaalrapportages meer en beter inzicht in het gebruik van de producten en diensten door de inwoners van Ridderkerk.
- Met deze nieuwe werkwijze wordt steeds beter inzichtelijk welke doelgroepen gebruik maken van de producten en diensten. Dit heeft te maken met de concrete rapportage-eisen die onderdeel uitmaken van de productafspraken.
- Een volgende stap is de financiële vertaling voor de raad op te nemen en transparant te maken in de gemeentebegroting en bestuursrapportages.
- Het college onderzoekt in 2017 of het aanbod aan producten en diensten in verhouding staat tot de maatschappelijke belangen en behoeften. In het Uitvoeringsprogramma Welzijnskader 'Gewoon Meedoen' is daarom een activiteit opgenomen die antwoord moet geven op de vraag of

het huidige aanbod van preventieve en welzijnsvoorzieningen in iedere wijk passen bij de samenstelling van de wijk (gebiedsgericht werken).

2.11 Accountmanagement geborgd in ambtelijke organisatie

Het accountmanagement van SenW kreeg een stevige basis in 2016 en wordt in 2017 verder geborgd binnen de gemeentelijke organisatie.

- Het accountmanagement van SenW binnen de BAR-organisatie heeft in de afgelopen periode een stevige basis gekregen.
- Doelstelling is om eind 2017 het account goed te hebben geborgd in de gemeentelijke organisatie.
- Vanaf 2015 handelt het college alle dossiers tijdig af en worden binnen het project alle planningen gehaald. Zo vond de vaststelling van de subsidie 2014 tijdig plaats, zijn de subsidiebeschikkingen voor het jaar 2016 tijdig afgegeven en werd binnen de gestelde termijn de subsidie 2015 vastgesteld. Voor het opstellen van de subsidiebeschikking 2016 zijn eind 2015 alle productafspraken herzien op doelstellingen, resultaten en rapportage-eisen.
- Het accountmanagement van SenW zorgt o.a. voor de regie op de PDCA-cyclus (Plan, Do, Check, Act): o.a. advisering college, monitoren van prestatieafspraken, evaluatie, contractbeheer.

3. Rekenkamerrapport

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het amendement “Amendement inzake Rapport rekenkamercommissie 'Stichting Sport en Welzijn aangestuurd?” dat door de raad is aangenomen.

Een reactie van het college op de conclusies en aanbevelingen van het rekenkameronderzoek is als bijlage bijgevoegd. Reden hiervoor is het feit dat met het aannemen van het amendement de aanbevelingen van het rekenkamerrapport niet zijn overgenomen door de raad.

3.1 Voortgang: Amendement 2015-21

In het amendement staat dat een onafhankelijk adviseur zal toetsen of met de nieuwe raamovereenkomst een aantal specifieke onderdelen is geborgd. Hieronder komen de onderdelen uit het amendement aan de orde. In het overzicht staan de onderdelen en de realisatie beknopt naast elkaar. Voor een nadere duiding van hetgeen is gerealiseerd wordt verwezen naar hoofdstuk 2.

Geborgd in overeenkomst?	Realisatie
<ul style="list-style-type: none"> • De kostprijzen van de door S&W geleverde maatschappelijke diensten of producten inzichtelijk zijn. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vanaf 2017 is de kostenstructuur meer transparant en zijn de budgetten beter in beeld gebracht. In 2017 moet blijken of de tarieven van SenW marktconform zijn. • De offertes en prijsopgaven van de producten en diensten hebben bij de griffie ter inzage gelegen.
<ul style="list-style-type: none"> • De afzonderlijke productgroepen op het gebied van Sport, Welzijn en Beheer en accommodaties, helder en inzichtelijk zijn. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het beheer en de exploitatie van gemeentelijke accommodaties is per accommodatie in beeld gebracht en gesplitst van de overige inhoudelijke producten. Het geheel is daarmee meer transparant.
<ul style="list-style-type: none"> • Het gebruik - door inwoners van Ridderkerk - van de door S&W geleverde diensten of producten inzichtelijk is; 	<ul style="list-style-type: none"> • In 2016 is ervaring opgedaan met de monitoring van producten en diensten. In 2016 is voor wat betreft de monitoring op basis van de nieuwe productafspraken een verbeterslag gemaakt. Dit krijgt in 2017 een vervolg.
<ul style="list-style-type: none"> • Het onderscheid tussen gesubsidieerde en ingekochte diensten en producten en de gronden, waarop dit onderscheid is gemaakt, inzichtelijk is. 	<ul style="list-style-type: none"> • De subsidierelatie is per 01-01-2017 beëindigd. Vanaf 01-01-2017 zijn de producten bij SenW ingekocht. Aan SenW kan natuurlijk nog wel <i>incidenteel</i> subsidie worden verleend.

<ul style="list-style-type: none"> De afzonderlijke geldstromen voor diensten en producten geleverd aan inwoners van Ridderkerk en voor faciliteiten inzichtelijk zijn en voldoende gescheiden om vermenging te voorkomen. 	<ul style="list-style-type: none"> Vanaf 2017 is de kostenstructuur meer transparant en zijn de budgetten beter in beeld gebracht. De kadernota's die de raad vaststelde vormden de basis voor de inkoop van producten, sturing en monitoring.
---	--

In het amendement is tevens opgenomen dat het college de nieuwe raamovereenkomst met SenW aangaat voor de gebruikelijke termijn en dat deze, na toetsing door de onafhankelijk adviseur, na één jaar gewijzigd moet kunnen worden.

Verzoek aan het college:	Realisatie
<ul style="list-style-type: none"> Om de nieuwe raamovereenkomst met S&W voor de gebruikelijke periode aan te gaan. Met dien verstande dat de raamovereenkomst, na toetsing door de onafhankelijke adviseur, na één jaar moet kunnen worden gewijzigd. 	<ul style="list-style-type: none"> Zoals bekend is draagt de nieuwe overeenkomst met SenW niet meer de titel 'raamovereenkomst', maar 'Regiedocument'. In artikel 8.2 van het Regiedocument is opgenomen dat de overeenkomst, met onderling goed vinden, te allen tijde kan worden gewijzigd of beëindigd. Met deze bepaling wordt voldaan aan het verzoek van de raad om de overeenkomst na één jaar te kunnen wijzigen.

4. Doelstellingen 2017

De doelstelling van het college in 2017 in ieder geval:

- Afsluiten van huur- en exploitatieovereenkomsten voor de gemeentelijke accommodaties voor het jaar 2017;
- Aanbesteden van de coördinatie van het groot onderhoud van de gemeentelijke accommodaties;
- In beeld brengen van de werkelijke kosten van exploitatie van de gemeentelijke accommodaties en de voorbereidingen treffen (opstellen van beleidsregels) voor de implementatie voor het werken met de systematiek van kostprijsdekkende huur;
- Verbeteren van monitoringsinstrumenten, met de ambitie om vanaf 2018 te gaan sturen met een (nog te ontwikkelen) monitor maatschappelijk rendement;
- Evaluatie van het Regiedocument;
- Borgen van het accountmanagement van SenW binnen de gemeentelijke organisatie.

5. Tot slot

Het college en SenW hebben sinds juli 2015 hard gewerkt aan de verzakelijking van de relatie. Het college is van mening dat de raad na het proces van de verzakelijking uiteindelijk beter kan sturen op de maatschappelijke baten in relatie tot de kosten van de producten en diensten die de gemeente bij SenW afneemt. Hiermee kan de raad zich een oordeel vormen over de effectiviteit en doelmatigheid van de ingezette middelen en zo nodig keuzes maken om producten en diensten voort te zetten of aan te passen.

In de afgelopen periode zijn belangrijke stappen gezet en goede resultaten bereikt. De komende periode staan SenW en college nog voor een aantal uitdagingen. Gezien de ervaringen en resultaten tot dusver zien beide partijen de toekomst met vertrouwen tegemoet.

Bijlage 1: Amendement 2015-21

Bijlage 2: Conclusies en aanbevelingen Rekenkamerrapport (tekst)

Bijlage 3: Reactie college op conclusies en aanbevelingen Rekenkamerrapport

Bijlage 4: Overzicht raadsinformatiebrieven

Bijlage 5: Regiedocument, incl. addendum

Bijlage 1: Amendement 2015-21

Aan de gemeenteraad

Gemeentestukken: 2015 -21

AMENDEMENT

Onderwerp: Amendement inzake Rapport rekenkamercommissie 'Stichting Sport en Welzijn aangestuurd?'

1. Voorstel

De raad wordt voorgesteld om te besluiten dat:

1. In het eerste kwartaal van 2016 een onafhankelijke adviseur zal toetsen of met de nieuwe raamovereenkomst met de Stichting Sport en Welzijn (S&W) is geborgd dat:
 - de kostprijzen van de door S&W geleverde maatschappelijke diensten of producten inzichtelijk zijn;
 - de afzonderlijke productgroepen op het gebied van Sport, Welzijn en Beheer en accommodaties, helder en inzichtelijk zijn;
 - het gebruik - door inwoners van Ridderkerk - van de door S&W geleverde diensten of producten inzichtelijk is;
 - het onderscheid tussen gesubsidieerde en ingekochte diensten en producten en de gronden, waarop dit onderscheid is gemaakt, inzichtelijk is;
 - de afzonderlijke geldstromen voor diensten en producten geleverd aan inwoners van Ridderkerk en voor faciliteiten inzichtelijk zijn en voldoende gescheiden om vermenging te voorkomen.
2. Het college te verzoeken de nieuwe raamovereenkomst met S&W voor de gebruikelijke periode aan te gaan. Met dien verstande dat de raamovereenkomst, na toetsing door de onafhankelijke adviseur, na één jaar moet kunnen worden gewijzigd.

2. Aanleiding

Het rapport van de rekenkamercommissie 'Stichting Sport en Welzijn aangestuurd?'

3. Aspecten

Het college is in een gevorderd stadium in het proces om te komen tot een nieuwe raamovereenkomst met Stichting Sport en Welzijn. Daarbij worden de conclusies en aanbevelingen van de rekenkamercommissie in grote lijnen herkend en onderschreven. Het is noodzakelijk dat per 1 januari 2016 een nieuwe overeenkomst van kracht is. In de reeds eerder opgestelde startnotitie 'Nieuwe Raamovereenkomst Sport & Welzijn Ridderkerk' zijn veel van de conclusies en aanbevelingen van de rekenkamercommissie impliciet of expliciet meegenomen.

Uit het rapport van de rekenkamercommissie is tevens gebleken dat de raad moeite heeft met zijn controlerende rol op de aansturing van de Stichting Sport en Welzijn. Een onafhankelijke adviseur kan de raad daarbij van dienst zijn door in het eerste kwartaal van 2016 te toetsen of met de nieuwe raamovereenkomst de door de rekenkamercommissie geconstateerde tekortkomingen in de huidige aansturing zijn weggenomen.

4. Aanpak/Uitvoering

Na vaststelling van het amendement wordt

- in het eerste kwartaal van 2016 in overleg met de raadscommissie Samen Leven een onafhankelijke adviseur benoemd en wordt een opdracht voor deze adviseur geformuleerd.
- de startnotitie 'Nieuwe Raamovereenkomst Sport & Welzijn Ridderkerk' en bijbehorend projectplan overeenkomstig bovenstaande aangepast, als het college gehoor geeft aan het verzoek.

5. Kosten/Opbrengsten/Dekking

Kosten voor de onafhankelijke adviseur worden gedekt uit het budget van de raad.

De raadsleden,

Kees van der Duijn Schouten (SGP) Gert van Nes (Leefbaar Ridderkerk)

Aangenomen Verworpen

Stemverhouding:
Voor 24: SGP, LR, CDA, CU, D66/GL, EvR
Tegen 5: VVD, PvdA, P18P

Bijlage 2: Conclusies en aanbevelingen Rekenkamerrapport (tekst)

Bron: Rapport Stichting Sport en Welzijn aangestuurd? Juli 2015 (blz. 5)

3 Aanbeveling

De onderzoeksbevindingen zijn ernstig:

- De raad is niet of nauwelijks geïnformeerd over de voortgang bij de Stichting Sport en Welzijn.
- Door gebrek aan normstelling door de raad is het feitelijk onmogelijk de prestaties van de Stichting Sport en Welzijn goed te beoordelen.
- De gemeente heeft moeite om dossiers af te handelen, is niet in staat gebleken tijdig beschikkingen af te geven en gaat in de beschikkingen niet of nauwelijks in op de informatie over de door de Stichting Sport en Welzijn geleverde prestaties.
- De subsidiesystematiek is niet transparant doordat beheer, onderhoud en exploitatie worden vermengd met subsidies voor directe dienstverlening aan burgers.
- Er zijn signalen van weerstand tegen verzakelijking van de relatie tussen gemeente en Stichting (zie Kwartaalrapportage Sport en Welzijn 3-2014);
- De omgang van de gemeente met de doelstelling van de Wet Markt en Overheid (zie eerdere correspondentie met de raad) wekt verbazing.

Gelet op de ernst van deze bevindingen en de maatschappelijke impact hiervan komt de rekenkamercommissie tot de volgende aanbeveling.

Verzoek het college van B&W voor het einde van het jaar een externe en onafhankelijke adviescommissie in te stellen.

Verzoek het college daarbij vóór instelling van de adviescommissie overleg te voeren met de raadscommissie Samen leven over de inrichting van en opdrachtformulering aan deze adviescommissie.

Onderdelen van de opdracht zijn in ieder geval:

1. Inzicht verschaffen in de integrale kostenstructuur van de producten en diensten op het terrein van sport en welzijn.
2. Inzicht verschaffen over het gebruik van deze producten en diensten door de inwoners van Ridderkerk.
3. Inzicht verschaffen in de kostentoerekening van deze producten en diensten (in welke mate komen kosten en baten op dezelfde plek terecht?) en te overwegen deze op te nemen in de raamovereenkomst.

Hierbij is in ieder geval een transparant onderscheid nodig in beleidsmatige uitvoeringstaken, beheer en exploitatie van daarvoor benodigde faciliteiten (te onderscheiden in welzijnsaccommodaties, sportaccommodaties en zwembad), groot onderhoud, en beleidsadviestaken. Hierbij is in ieder geval een transparant onderscheid nodig in beleidsmatige uitvoeringstaken, beheer en exploitatie van daarvoor benodigde faciliteiten (te onderscheiden in welzijnsaccommodaties, sportaccommodaties en zwembad), groot onderhoud, en beleidsadviestaken.

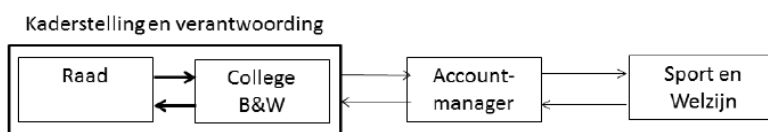
Verkend dient te worden in welke mate deze transparantie ook op het niveau van (groepen van) producten en diensten kan worden bereikt.

4. Inzicht verschaffen in praktisch in de Ridderkerkse context toepasbare modellen voor de structuur van de uitvoering van publieke taken op het terrein van sport en welzijn en de weging daarvan. Dit vanwege de complexiteit van het totale dienstenpakket, de daarvoor benodigde faciliteiten en het beheer daarvan. Bij de genoemde weging dient nadrukkelijk inhoudelijke aandacht te zijn voor het publieke belang van eerlijke concurrentieverhoudingen, zoals beoogd in de Wet Markt en Overheid.
5. Inzicht verschaffen in praktisch in de Ridderkerkse context toepasbare mogelijkheden voor professionalisering van de rol van de gemeente als beleidsmaker en opdrachtgever. De rolafbakening is daar onderdeel van: hoever reikt de inmenging van de gemeente in de uitvoering - en andersom, hoever reikt de inmenging van de uitvoerende partij in de beleidsvorming.

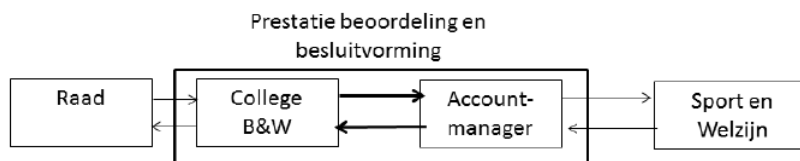
Het is van belang te beseffen dat een professionele opdrachtgeversrol van de gemeente niet alleen op het terrein van sport en welzijn relevant is, maar ook op andere terreinen in toenemende mate aan belang wint (zoals decentralisatie Wmo).

Bijlage 3: Reactie college op conclusies en aanbevelingen Rekenkamerrapport

Hieronder komen de conclusies en aanbevelingen uit het rapport van de Rekenkamer aan de orde. In een overzicht staan de conclusies en aanbevelingen en de voortgang beknopt naast elkaar.

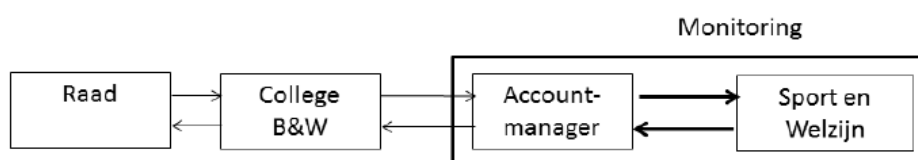

Aandachtspunt	Realisatie
CONCLUSIE 1.: De raad is niet of nauwelijks geïnformeerd over de voortgang bij de Stichting Sport en Welzijn	<ul style="list-style-type: none"> De raadsbijeenkomst van 24-11-2015 leverde een beeld op van de opvatting van de raad over de verzakelijk en sturingsrelatie. In het kader van de actieve en passieve informatieplicht is de raad op de hoogte gehouden van de majeure ontwikkelingen Jaarstukken en kwartaalrapportages zijn naar de raad gestuurd. Raadvragen zijn binnen de gestelde termijn beantwoord.
CONCLUSIE 2.: Door gebrek aan normstelling door de raad is het feitelijk onmogelijk de prestaties van de Stichting Sport en Welzijn goed te beoordelen	<ul style="list-style-type: none"> De kadernota's Jeugdkader, Welzijnskader, Bewegend Verbinden die de raad vaststelde vormden de basis voor de inkoop van producten, sturing en monitoring.

Aandachtspunt	Realisatie
CONCLUSIE 4.: De subsidiesystematiek is niet transparant doordat beheer, onderhoud en exploitatie worden vermengd met subsidies voor directe dienstverlening aan burgers.	<ul style="list-style-type: none"> De subsidierelatie is per 01-01-2017 beëindigd. Vanaf 01-01-2017 zijn de producten bij SenW ingekocht. Vanaf 2017 is de kostenstructuur meer transparant en zijn de budgetten beter in beeld gebracht.
CONCLUSIE 5.: Er zijn signalen van weerstand tegen verzakelijking van de relatie tussen gemeente en Stichting (zie Kwartaalrapportage Sport en Welzijn 3-2014).	<ul style="list-style-type: none"> SenW en de gemeente trekken samen op in het proces van de verzakelijking.
CONCLUSIE 6.: De omgang van de gemeente met de doelstelling van de Wet Markt en Overheid (zie eerdere correspondentie met de raad) wekt verbazing.	<ul style="list-style-type: none"> Het nieuw beleid voldoet aan de Wet Markt en Overheid. Een voorbeeld hiervan is de doorberekening van de kostprijsdekkende huur aan SenW.
AANBEVELING 1.: Inzicht verschaffen in de integrale kostenstructuur van de producten en diensten op het terrein van sport en welzijn..	<ul style="list-style-type: none"> Het beheer en exploitatie van gemeentelijke accommodaties is per accommodatie in beeld gebracht en gesplitst van de overige inhoudelijke producten. Het geheel is daarmee meer transparant.
AANBEVELING 2.: Inzicht verschaffen over het gebruik van deze producten en diensten door de inwoners van	<ul style="list-style-type: none"> In 2016 is ervaring opgedaan met de monitoring van producten en diensten. In 2016 is voor wat betreft de monitoring op basis van de nieuwe productafspraken een

Ridderkerk.	verbeterslag gemaakt. Dit krijgt in 2017 een vervolg.
AANBEVELING 3.: Inzicht verschaffen in de kostentoe rekening van deze producten en diensten (in welke mate komen kosten en baten op dezelfde plek terecht?) en te overwegen deze op te nemen in de raamovereenkomst.	<ul style="list-style-type: none"> • Vanaf 2017 is de kostenstructuur meer transparant en zijn de budgetten beter in beeld gebracht. • Het beheer en exploitatie van gemeentelijke accommodaties is per accommodatie in beeld gebracht en gesplitst van de overige inhoudelijke producten. Het geheel is daarmee meer transparant.
AANBEVELING 4: Inzicht verschaffen in praktisch in de Ridderkerkse context toepasbare modellen voor de structuur van de uitvoering van publieke taken op het terrein van sport en welzijn en de weging daarvan. Dit vanwege de complexiteit van het totale dienstenpakket, de daarvoor benodigde faciliteiten en het beheer daarvan. Bij de genoemde weging dient nadrukkelijk inhoudelijke aandacht te zijn voor het publieke belang van eerlijke concurrentieverhoudingen, zoals beoogd in de Wet Markt en Overheid.	<ul style="list-style-type: none"> • De aanbevelingen 4 en 5 waren bedoeld om een zogenaamde pas op de plaats te maken. • Met deze pas op de plaats zou eerst een ideaalbeeld voor de toekomst geschetst kunnen worden voor de aansturing van SenW. • Het college was al voor de publicatie van het rapport gestart met het projectplan met doelstellingen voor de toekomst (d.d. 30-06-2015). • Het college nam daarom deze aanbevelingen van de Rekenkamercommissie niet over in zijn bestuurlijke reactie. • Na de bestuurlijke reactie van het college nam de Rekenkamercommissie in haar nawoord een aantal alternatieve aanbevelingen op. • De raad heeft met het aannemen van het amendement een andere keuze gemaakt dan de rekenkamercommissie had aanbevolen.
AANBEVELING 5: Inzicht verschaffen in praktisch in de Ridderkerkse context toepasbare mogelijkheden voor professionalisering van de rol van de gemeente als beleidsmaker en opdrachtgever. De rolafbakening is daar onderdeel van: hoever reikt de inmenging van de gemeente in de uitvoering - en andersom, hoever reikt de inmenging van de uitvoerende partij in de beleidsvorming	

Aandachtspunt	Realisatie
CONCLUSIE 3.: De gemeente heeft moeite om dossiers af te handelen, is niet in staat gebleken tijdig beschikkingen af te geven en gaat in de beschikkingen niet of nauwelijks in op de informatie over de door de Stichting Sport en Welzijn geleverde prestaties	<ul style="list-style-type: none"> • Het accountmanagement van SenW kreeg in 2016 ambtelijk een stevige basis. Dit wordt in 2017 verder verstevigd en geborgd binnen de organisatie.

Bijlage 4: Overzicht raadsinformatiebrieven

Datum	Kenmerk	Onderwerp
22-05-2015	175470	Inkooptraject peuterplaatsen Ridderkerk
10-07-2015		Raamovereenkomst met Stichting Sport en Welzijn
09-09-2015	1000010	Jaarrekening 2014 stichting Sport en Welzijn Ridderkerk
23-12-2015	1045419	Regiedocument gemeente en de Stichting Sport en Welzijn
15-01-2016	1050076	Beëindigen subsidierelatie SenW per 01-01-2017
16-03-2016	1072049	Regiedocument en tussenrapportage project SenW
12-05-2016	1088210	Inkoopcontracten 2017-2018 jongerenwerk en sportstimulering
12-05-2016		Kwartaalrapportage 1e kw. 2016 St. Sport en Welzijn Ridderkerk
04-11-2016	1145894	Eigen vermogen SenW
18-11-2016		Kwartaalrapportages 2e en 3e kwartaal 2016
01-12-2016	1111969	Jaarstukken 2015 SenW
16-12-2016	1163286	Inkoopcontracten sport- en welzijnsactiviteiten 2017-2018 SenW

Bijlage 5: Regiedocument, incl. addendum